

otázky. Touto subjektivní stránkou trestného činu nalézací soud se nezabývá. Rozhodovací důvody vyslovují sice, že sdělování zprávy od osoby k osobě, o němž nutno říci, že ji druhá osoba rozšíří, je rozšiřováním na rozdíl od veřejnosti. Avšak, nehledíc ani k tomu, že není jasno, zda měl nalézací soud v této věči co do činnosti druhé osoby na zřeteli správný výklad pojmu rozšiřování, není tímto povšechným výrokem zjištěno, že si řekli i obžalovaní, co si prý musel říci kdokoliv. Neboť otázku, zda si uvědomil pachatel určitý účinek svého jednání, možno řešiti jen individuálně. Nestejný stupeň inteligence různých pachatelů může míti za následek, že si za těchže nebo podobných okolností jeden pachatel neuvědomí, čeho si byl jiný pachatel jasně vědom. Není-li — jak dovozeno — v napadeném rozsudku zjištěno vědomí obžalovaných, že se přes to, že sdělil zprávu každý z nich jen jednotlivci, zpráva dostane k vědomosti širšího kruhu obecnstva, není skutková podstata přečinu §u 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými, zjištěnými skutečnostmi opodstatněna po subjektivní stránce zákonné známky rozšiřování, takže odsuzující výrok spočívá na nesprávném použití zákona.

Čís. 2043.

Pro pojem »na sebe převedení« (§ 185 tr. zák.) se vyžaduje, by podílník již v době, kdy věc na sebe převádí, věděl, že jde o věc ukradenou (zpronevěřenou), jakož i by mu bylo v případě §u 186 a) tr. zák. povědomo, že krádež (zpronevěra) byla spáchána takovým způsobem, který ji činí zločinem.

(Rozh. ze dne 7. července 1925, Zm II 169/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného Karla I-še do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Uherském Hradišti ze dne 24. ledna 1925, jímž stěžovatel a Alois M. byli uznáni vinnými zločinem podílnictví na krádeži podle §§ů 185, 186 písm. a), b) tr. zák., a zrušil napadený rozsudek, vztahující se na obžalovaného Karla I-še s výjimkou výroku, jímž byl tento obžalovaný uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži 4 m modré jemné látky na šaty s přípravou v ceně 400 Kč, (kterýžto výrok ponechán nedotčeným); zároveň zrušil podle §u 290 tr. ř. i rozsudkový výrok, týkající se obžalovaného Aloise M-y a věc odkázal na soud první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaného Karla I-še, opírající se o jediný důvod zmatečnosti čís. 9 (zřejmě čís. 9 a) §u 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění. Napadeným rozsudkem byli obžalovaní Karel I. a Alois M. uznáni vinným zločinem podílnictví na krádeži podle §§ů 185, 186 a), b) tr. zák., spáchaným tím, že v letech 1923 a 1924 převedli na sebe věci, ukradené obžalovaným Emilem F-em, J. v ceně 1548 Kč, M. v ceně 2131

Kč 50 h, při čemž jim podle rozsudkového výroku bylo jak z hodnoty věci tak z příběhu povědomo, že krádež byla spáchána takovým způsobem, který ji činí zločinem. V rozhodovacích důvodech jest zaznamenáno jednak tvrzení obou obžalovaných, podle něhož jim F. původně říkal, že věci, které jim dodává, jsou pašovány z Vídně, že je tudíž dostává laciněji, jednak obdobný údaj spoluobžalovaného F-e, vztahující se arci jen na obžalovaného I-še, načež se dospívá k závěru, že o věcech, které odebírali obžalovaní I. a M. od F-e po svatodušních svátcích, věděli, že byly kradené, že se však dopustili podílnictví na krádeži i ohledně těch věcí, které dříve přijímali v domněnce, že je F. jako propašované dostává lacino. Tento závěr zbudován je v ohledu skutkovém na doznání obou obžalovaných, podle něhož později, když zvěděli, že F. věci, jim prodávané, kradl u svého zaměstnavatele, si je přece ponechali a jich pravému majiteli jich neodevzdali tak, že jim při domovní prohlídce byly odňaty, po stránce právní pak na úvaze, že se u obžalovaných jedná o dolus superveniens a že vyviněn mohl by býti jen držitel, jenž nabytí věci za předpokladu Šu 367 obč. zák.

Zmateční stížnost namítá právem, že napadeným rozsudkovým výrokem, pokud je zbudován na právě nastíněném právním názoru, bylo zákona použito nesprávně. Především dlužno míti na zřeteli, že rozsudek výslovně uznává oba obžalované vinnými pouze jedinou z forem trestné činnosti, uvedených v Šu 185 tr. zák. (ukrývání, na sebe převedení, zašantročení), že totiž ukradené věci na sebe převedli. Právě pro tuto formu trestného činu označuje však zmateční stížnost jako nezbytný pojmový znak skutkové podstaty podílnictví na krádeži (nebo zpronevěře) právem, že podílník musí již v době, když věc na sebe převádí, zároveň také věděti, že jde o věc ukradenou (nebo zpronevěřenou), stejně jako mu, by jeho čin mohl býti podřaděn skutkové podstatě zločinu podle Šu 186 a) tr. zák., musí již tehdy také býti povědomo, že krádež (zpronevěra) byla spáchána takovým způsobem, který ji činí zločinem. (Rozh. sb. n. s. č. 9.) Ohledně těch věcí, v příčině nichž rozsudek dospívá k závěru, že je obžalovaní přijímali (na sebe převáděli) v domněnce, že je F. jako propašované dostává lacino, uznal tudíž nalézací soud na skutkovou podstatu podílnictví na krádeži mylně. Splnění předpokladu bezelstného nabytí vlastnictví podle Šu 367 obč. zák. postrádá rozsudek ohledně věcí těch u obžalovaného neprávem, kdyžťe jich dle jeho vlastního zjištění nabývali od F-e koupí a v domněnce, že jde o věci pašované z Vídně a že je proto dostává lacino. Tato jejich domněnka nedodávala nabytí věci povahy obmyslného nabytí, naprosto však nemohla nahraditi zákonný předpoklad subjektivní skutkové podstaty podílnictví na krádeži, by pachatel již v době převedení věci na sebe věděl, že jde o věc ukradenou. Sama o sobě nestačila by ona domněnka ani k skutkové podstatě přestupku koupě věcí podezřelých podle Šu 477 tr. zák., tím méně může jí býti naplněna subjektivní skutková podstata podílnictví na krádeži ve smyslu shora naznačeném, pro jejíž obor též a jmenovitě platí právní zásada »dolus, mala fides superveniens non nocet«. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti obžalovaného Karla I-e vyhověti.

Trestnou činnost jak tohoto obžalovaného tak spoluobžalovaného Aloise M-y klade rozsudek do let 1923 a 1924. Ani ve výroku rozsud-

kovém ani v jeho rozhodovacích důvodech nerozlišuje se, až na jedinou výjimku, týkající se obžalovaného I-e a převedení na sebe 4 m modré jemné látky na šaty s přípravou v ceně 400 Kč, mezi věcmi, které podle zcela všeobecného v tom ohledu zjištění rozsudkového přejímali obžalovaní v domněnce, že je F. jako propašované dostává lacino, na jedné straně a oněmi, o nichž věděli již tehdy, když je od F-e odebírali, že byly ukradeny, na straně druhé. Práví se jen zcela všeobecně, že to věděli o věcech, které odebírali od F-e po svátcích svatodušních (kterého z obou shora uvedených roků?) a jen o oněch 4 m látky s přípravou se uvádí výslovně, že obžalovaný o nich věděl, že ji F. odcizil. Poněvadž tudíž v rozsudku ani v jeho rozhodovacích důvodech nejsou zjištěny skutečnosti, které by při správném použití zákona nálezu za základ položití bylo, (§ 288 čís. 3 tr. ř.), nezbylo než zrušiti jako zmatečný podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. rozsudečný výrok, vztahující se na stěžovatele, celý s výjimkou výroku, týkajícího se oněch 4 m modré jemné látky na šaty s přípravou v ceně 400 Kč, zrušiti však zároveň podle Šu 290 tr. ř. rozsudek i ohledně obžalovaného Aloise M-y, který zmateční stížnosti nepodal, jelikož shora uvedené důvody prospívají i jemu, a odkázati věc na soud prvé stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl. Při tom bude nalézacímu soudu řešiti zároveň otázku, zda počínání si obou obžalovaných ohledně oněch věcí, o nichž dle rozsudkového zjištění zvěděli později, že je F. kradl, které si však přece ponechali a jich pravému majiteli neodvzdali, neodpovídá pojmu »ukrývání« ve smyslu § 185 tr. zák. (rozh. sb. n. s. č. 9. a 586, dále víd. rozh. č. 1882, 2547 a 3700). Ve výroku, týkajícím se stěžovatele a oněch 4 m látky s přípravou jakož i ve výroku, vztahujícím se na obžalovaného Emila F-e byl rozsudek ponechán nedotčeným.

Čís. 2044.

Obecně známé okolnosti netřeba dokazovati. Jsou jimi skutečnosti, které mohou býti známy každému, nebo jistým vrstvám lidské společnosti prostě proto, že člověk je členem této společnosti, prožívá, sleduje a ve své vědomosti si vtiskuje události, které život přináší nebo v minulosti přinesl.

Nahodilé vědomosti soudcovy z oboru jemu cizího nejsou skutečnostmi obecně známými.

(Rozh. ze dne 7. července 1925, Zm II 234/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované Marie W-ové do rozsudku zemského trestního jakožto nalézacího soudu v Brně ze dne 17. března 1925, jímž byly uznány vinnými Barbora Š-ová zločinem vyhnání plodu podle Šu 144 tr. zák. a Marie W-ová spoluvinnou na zločinu vyhnání plodu podle §§ 5, 144 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto